

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

BRNO

Inspekční zpráva

Základní škola

Rašovice/66, 683 57 Křižanovice

Identifikátor školy: 600 125 688

Zřizovatel: Obecní úřad Rašovice/91, 683 57 Křižanovice

Školský úřad Vyškov, Brněnská 7, 682 01 Vyškov

Termín konání orientační inspekce: 2. - 3. únor 2000

Čj.	125 41/2000-11085
Signatura	ol5zt101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Rašovice je rozpočtovou organizací, nemá právní subjektivitu. Sdružuje základní školu, mateřskou školu a školní jídelnu. Základní škola je organizovaná jako neúplná dvojtřídní ZŠ s 1. až 4. ročníkem (spojeny jsou 1. a 2. ročník, 3. a 4. ročník). Mateřská škola je jednotřídní. Ve škole je umístěna školní družina s jedním oddělením, která však není součástí školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola

Spontánní a řízené činnosti

Plánování

Mateřská škola využívá pro krátkodobé plánování a přípravu vzdělávací činnosti „Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (SPN 1983) a tématických námětů publikací „Šimon půjde do školy“, „Školka plná zábavy.“ Plánování je rovnoměrné, zahrnuje všechny složky vzdělávací činnosti a je zřetelně orientováno na obsahovou stránku. Obě učitelky stejným dílem participují při sestavování měsíčních a týdenních plánů. Jednotlivé vzdělávací cíle a záměry jsou obecně formulovány. Ve vztahu k individuálním schopnostem dětí a jejich potřebám jsou málo konkrétní. V některých případech opomíjely logické souvislosti, návaznost na zkušenosti a předcházející poznatky dětí. Vzdělávací činnost je optimálně připravována a plánována pro oblast individuální specializované, logopedické péče (jsou zpracovány individuální plány) a programově řízené činnosti.

Plánování je vzhledem k daným podmínkám školy funkční a je hodnoceno jako dobré.

Podmínky vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací práci zabezpečují dvě učitelky. Jedna má požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost pro práci s předškolními dětmi, druhá pouze odbornou způsobilost. Promyšleně a efektivně je využíváno působení obou učitelek ve prospěch individuální práce s dětmi.

Pro realizaci vzdělávací činnosti má mateřská škola nedostatek vhodných prostor. K dispozici má pouze jednu menší hernu přímo navazující na šatnu, která je využívána současně i jako umývárna. Stávající prostory herny jsou zařízeny a upraveny tak, aby děti co nejvíce k činnostem stimulovaly a umožňovaly jejich optimální osobnostní rozvoj. Vybavení nábytkem, pomůckami, hračkami, dětskými knihami i technikou je standardní. Materiálně technické podmínky pro výchovně vzdělávací práci jsou dobré, prostorové nedosahují standardní úrovně.

Psychohygienické podmínky vzdělávací činnosti jsou dobré. Denní program respektuje základní požadavky správné životosprávy, duševní i tělesné hygieny. Pitný režim je zaveden a byl v průběhu inspekční činnosti dětmi přirozeně využíván. Všechny prostory jsou čisté, světelně a tepelně na velmi dobré úrovni. Prostředí herny je podnětné, nápadité, estetické, s řadou center hravých aktivit a hraček dětem volně dostupných, evokujících rozvoj spontánních aktivit dětí. Nedostatečné prostory nutí učitelky ke zvýšené bezpečnosti, jisté řízenosti a organizovanosti vedoucích k omezování spontánních aktivit ve prospěch řízených činností. Děti mají možnost rozvíjet a uspokojovat potřebu pohybu při pobytu venku a na školní zahradě. V dostatečné míře byly zařazovány relaxační chvíle a respektovány

didaktické zásady. Počty zapsaných dětí odpovídají pedagogickým, hygienickým i organizačním podmínkám.

Celková úroveň podmínek pro výchovně vzdělávací činnost je dobrá.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Organizace a vedení výchovně vzdělávací činnosti do značné míry odpovídaly podmínkám, které jsou dány prostorovými možnostmi a personálními podmínkami školy. Při řízených činnostech uplatňovaly učitelky především frontální metody a způsoby práce v podobě výchovných zaměstnání a ranních cvičení. Spontánní činnosti byly realizovány formou volných her a činností i přirozených pohybových aktivit jak ve třídě, tak při pobytu venku. Učitelky do průběhu her citlivě a nenásilně vstupovaly, podporovaly rozvíjení fantazie a socializaci dětí. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly většinou organizované a řízené. Při sebeobslužných činnostech byly děti záměrně vedeny k samostatnosti a k upevňování hygienických i zdvořilostních návyků. Spolupodílely se na přípravě stolování, jehož estetická úroveň byla vysoká. Řízené činnosti, realizované v průběhu dne formou ranních cvičení a soustředěných činností, respektovaly v zásadě specifiku procesu učení dětí předškolního věku. Zvolené metody i formy práce poskytovaly ovšem menší prostor pro aktivní učení a emoční prožívání.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti byly na dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

Při výchovně vzdělávací činnosti projevovaly učitelky snahu co nejméně s dětmi manipulovat a přijímat je vstřícně a partnersky. K projevům dětí byly trpělivé, citlivé a laskavé, uplatňovaly však nízkou míru motivačních a aktivačních prostředků. Při výchovném procesu vyvíjely snahu patřičně oceňovat projevy, znalosti a dovednosti dětí. Využívaly všech příležitostí k upevňování návyků a pěstování zdravé sebedůvěry.

Ve výchovně vzdělávacím působení školy celkově převládala pozitivní, dobrá motivace a hodnocení dětí.

Interakce a komunikace

Stimulující prostředí, promyšlená organizace činností, laskavý, přístup učitelek k dětem, měly celkově pozitivní vliv na rozvoj komunikace a patřičných sociálních vazeb. Děti měly dostatek příležitostí pro vyjádření svých dojmů, zážitků a přání. Učitelky věnovaly patřičnou pozornost řečovým projevům dětí nejen v průběhu celého dne, ale i ve speciálních činnostech zaměřených na logopedickou prevenci. Při spontánních činnostech se mezi dětmi projevovaly velmi pěkné vztahy a ochota pomáhat mladším dětem. Řízené činnosti poskytovaly dětem v zásadě málo možností a podnětů pro aktivní poznávání, prožívání a citovou angažovanost. V programově řízených činnostech převládala spíše jednostranná komunikace a poučování.

Úroveň interakce a komunikace celkově byla dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň kvality vzdělávací činnosti byla ve všech sledovaných jevech hodnocena jako dobrá, pouze prostorové podmínky školy byly hodnoceny jako ještě vyhovující. Spontánní a řízené činnosti realizované v průběhu dne byly vyvážené. Menší prostor byl vytvořen pro výchovu k tvořivosti a pro situační prožitkové učení.

Celkově byla úroveň kvality vzdělávací činnosti hodnocena jako dobrá.

Základní škola

V rámci orientační inspekce byly podmínky, průběh a kvalita výchovně vzdělávací činnosti hodnoceny v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodověda a praktické činnosti. Uváděná zjištění se vztahují k těmto předmětům.

Plánování a příprava výuky

Výchovně vzdělávací činnost školy je plánována a připravována v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Časová týdenní dotace vyučovacích hodin ve sledovaných předmětech odpovídá platným učebním dokumentům. V navštívených hodinách a kontrolou záznamů v třídní knize bylo ověřeno, že obsah učiva a jeho členění do jednotlivých ročníků je v souladu s požadavky učebních osnov. Výukové cíle v hospitovaných hodinách byly vhodně voleny vzhledem ke složení třídy a vzdělávacím potřebám jednotlivých žáků. Stanovené cíle se dařilo plnit.

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky výuky

Převážnou část výuky sledovaných předmětů zabezpečují dvě učitelky, které mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na I. stupni ZŠ. Znalí problematiku tohoto typu základních škol, s výukou ve třídách se spojenými ročníky mají dlouhodobé zkušenosti. Pouze 3 hodiny pracovních činnosti týdně vyučuje bez odborné a pedagogické způsobilosti učitelka MŠ. Pro realizaci výchovně vzdělávací práce ve sledovaných předmětech má škola vytvořeny příznivé materiálně technické podmínky a prostorové podmínky. Třídy jsou vybaveny potřebným nábytkem, vymalovány a udržovány v čistotě. Vytvářejí estetické a pro výuku podnětné prostředí. Upravenost prostředí přispívá k dobré psychohygieně školní práce. Škola má potřebné pracovní a sociální zázemí. Vybavenost učebními pomůckami umožňuje plnění požadavků učebních dokumentů. Výuka je rovněž dobře zabezpečena učebnicemi a pracovními sešity. V průběhu navštívených hodin bylo sledováno jejich časté a účelné používání. Psychohygienické podmínky výuky byly velmi dobré. Pitný režim škola nezabezpečuje.

Podmínky výuky jsou velmi dobré.

Organizace, metody a formy

Vzhledem ke specifickým podmínkám výchovně vzdělávací práce ve třídě se spojenými ročníky byla celková činnost ve sledovaných vyučovacích hodinách vhodně a účelně organizována. Struktura hodin odpovídala výukovým cílům při respektování věku dětí. Všichni žáci měli vytvořen prostor pro úspěšné uplatnění. Učitelky používaly pestré a účinné vyučovací metody a formy práce, střídaly činnosti, zařazovaly relaxační a motivační prvky. Žáci byli vedeni již od nejmladšího věku k samostatné práci, k sebekontrolě, k přesnosti při výpočtech i při rýsování. Čas určený pro výuku byl optimálně využíván. Žáci obou tříd prokazovali dobře upevněné pracovní návyky a schopnost soustředit se na samostatnou i společnou práci. Pracovali s chutí, samostatně i společně a v přiměřeném tempu. Vhodnou motivací a aktivizováním v průběhu výuky byli žáci plně zaujati pro práci. V hodinách byl také sledován individuální a diferencovaný přístup vyučující k žákům. Pozornost učitelek byla věnována psychohygieně výchovně vzdělávací práce zařazováním činnostních prvků, relaxačních činností a střídáním pracovních míst. Promyšleně a cílevědomě byly rozvíjeny komunikativní schopnosti dětí.

Způsob verbální i neverbální komunikace vyučujících zejména ve třídě s mladšími žáky byl velmi dobrý. Efektivitu sledované výuky zvyšovalo vhodné používání učebních pomůcek. Školu navštěvuje zdravotně postižený žák. Podle aktuálního zdravotního stavu a momentální koncentrace je přítomen jen části denní výuky (především ve výuce českého jazyka a matematiky). Vzhledem ke stupni a charakteru jeho postižení je výuce přítomna jeho matka.

Ve sledované výuce **českého jazyka** učitelky věnovaly náležitou pozornost výraznému a správnému čtení, vyjadřování, zvládnutí mluvnických pravidel, jejich aplikaci i nácviku psaní. Vhodným způsobem byl podporován a rozvíjen zájem dětí o četbu a interpretaci textu. V průběhu výuky učitelky využívaly mezipředmětových vztahů a vycházely z dosavadních zkušeností žáků. Žáci četli s porozuměním a aktivně prováděli rozbor textu. Písemné projevy žáků měly náležitou grafickou úroveň. Ve sledovaných hodinách **matematiky** žáci získávali znalosti v potřebném rozsahu, tempu a přiměřeným způsobem vzhledem k jejich možnostem. Žáci byli vedeni k přesnosti při výpočtech i při rýsování a k sebekontrolě při prováděných činnostech. Osvojení základních početních úkonů v matematice se na základě pozorování v hospitovaných hodinách a kontroly sešitů jevila jako velmi dobrá, odpovídající požadavkům platných učebních dokumentů a reálným možnostem dětí. V hospitovaných hodinách **prvouky, přírodovědy a vlastivědy** učitelky vhodně vycházely z praktických zkušeností a poznatků dětí. Žáci se v probírané látce velmi dobře orientovali a pracovali se zájmem. Ve sledované výuce přírodovědy si osvojovali a prohlubovali poznatky o způsobu života živočichů. Vyučující učivo vhodně aktualizovala zajímavými informacemi z oblasti daného regionu. Cílevědomě utvářela kladný vztah dětí k přírodě. Ve sledované výuce **praktických činností** vyučující dbala na vytvoření a osvojení správných pracovních návyků a dovedností při zacházení s materiálem, vedla žáky k pořádku. Poněkud menší pozornost věnovala zajištění bezpečnosti při práci. Žáci při ručním opracování materiálů pracovali s vhodnými pomůckami a nástroji. Atmosféra výuky byla rušnější, odpovídala charakteru předmětu.

Úroveň výuky sledovaných předmětů se na základě pozorování jevila velmi dobrá, odpovídající požadavkům platných učebních dokumentů a reálným možnostem dětí.

Kvalita a efektivita sledované výuky českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy a vlastivědy měla celkově velmi dobrou úroveň, v případě praktických činností průměrnou úroveň.

Celkově měla organizace vzdělávací činností, použité formy a metody práce ve sledovaných vyučovacích hodinách velmi dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení

V průběhu hodin byla věnována patřičná pozornost posilování a podněcování žáků k vlastnímu vzdělávání. Učitelky vhodně zařazovaly vstupní motivaci. Zabezpečovaly tím vzbuzení zájmu žáků o výuku sledovaných předmětů. Aktivitu a pozornost žáků v průběhu výuky udržovaly zařazováním dalších motivačních prvků. Vhodnou volbou vyučovacích metod a forem práce a ověřováním znalostí měly učitelky zabezpečenu účinnou zpětnou vazbu. Hodnotily žáky převážně pozitivně, což žáky motivovalo. Převážná většina žáků projevovala o předmět zvýšený zájem, aktivně se do výuky zapojovala. Hodnocení žáků bylo rozmanité a adresné. Bylo převážně zaměřeno na posilování zdravé sebedůvěry a pozitivního vztahu žáků ke škole. Žáci měli vytvořen dostatečný prostor pro vlastní sebehodnocení a sebereflexi.

Motivace a hodnocení žáků měla velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

Mezi vyučujícími a žáky byly velmi pěkné, přátelské a neformální vztahy založené na vzájemné

důvěře a porozumění. Učitelky měly přirozenou autoritu, pěkným přístupem k dětem a taktickým jednáním se jim dařilo vytvářet přátelskou pracovní atmosféru. Jejich verbální i neverbální komunikace byla velmi dobrá. U žáků kladly důraz na správné, srozumitelné a přesné vyjadřování. Vhodnými formami rozvíjely jejich komunikativní dovednosti. Vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky byla otevřená a vstřícná. Žáci zachovávali elementární pravidla kulturního chování a vzájemného soužití. Dovedli aktivně naslouchat pokynům vyučujících, srozumitelně vyjadřovali své myšlenky a aktivně se zapojovali do rozhovoru. Ochotně spolupracovali, ke svým spolužákům byli tolerantní a vstřícní.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky měla velmi dobrou, až příkladnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Všechny oblasti vzdělávání (plánování a podmínky výuky, organizace práce, motivace, hodnocení) ve sledované výuce byly hodnoceny jako velmi dobré, v případě interakce a komunikace až vynikající.

Celkově je kvalita a efektivita vzdělávání na základní škole hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základním dokumentem chodu základní i mateřské školy ve školním roce 1999 - 2000 jsou samostatně zpracované roční plány práce, které jsou zpracovány na základě analýzy podmínek školy a prostředí s ohledem na plnění výchovných a vzdělávacích složek vyučovacího procesu vzhledem k místním podmínkám školy. Záměry jsou vzhledem podmínkám školy vhodně a reálně zvoleny. Stanovují hlavní úkoly v oblasti výchovné, vzdělávací, personální a materiálně technického zabezpečení výuky. Koncepce školy jako samostatný dokument není zpracován. Koncepční záměry školy jsou zpracovány v plánu práce na školní rok 1999 - 2000. Z ročního plánu vychází a jsou rozpracovávány měsíční plány práce, které jsou doplňovány a dle potřeb aktualizovány. Roční plány a na ně navazující měsíční plány jsou vzhledem k podmínkám jednotřídní ZŠ a MŠ plně funkční.

Vzhledem k podmínkám malotřídní základní školy a mateřské školy je způsob a forma plánování odpovídající a má dobrou úroveň.

Organizování

Ředitelka školy plní svoje úkoly v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Organizace vyučování ZŠ se řídí stabilním rozvrhem hodin, který splňuje příslušná ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole, ve znění pozdějších předpisů a odpovídá psychohygienickým a didaktickým zásadám. Organizace provozu a chodu MŠ stanovila ředitelka po dohodě se zřizovatelem a po projednání s rodiči dětí vzhledem k místním podmínkám. Výchovně vzdělávací činnost zabezpečují kromě ředitelky ještě další 3 učitelky.

Požadavky na uspořádání života dětí v MŠ jsou vymezeny ve vnitřním řádu. Řád ZŠ obsahuje požadovaná ustanovení daná vyhláškou o základní škole, vymezuje nejen povinnosti, ale i práva žáků a obsahuje požadovaná ustanovení daná výše citovanou vyhláškou o základní škole. Žáci i rodiče s jeho zněním byli seznámeni. V průběhu inspekce bylo sledováno, že pravidla slušného chování mají děti osvojeny a dodržují je. Prostřednictvím deníčků, resp.

žakovských knížek a na třídních schůzkách jsou rodiče pravidelně a dostatečně informováni o výchovně vzdělávacích výsledcích svých dětí. Škola se na veřejnosti prezentuje připravenými kulturními vystoupeními. Potřebné informace o činnosti školy poskytuje její výroční zpráva. Povinná dokumentace MŠ i ZŠ je vedena v souladu s ustanoveními příslušných zákonných norem.

Organizace výchovně vzdělávací práce a celkového chodu školy je velmi dobře zabezpečena.

Vedení a motivování pracovníků

Cílem ředitelky školy je vytvoření vhodných pracovních podmínek pro pedagogické i ostatní pracovníky školy, ocenění dobrých pracovních výsledků a zkvalitnění výchovně vzdělávací práce celé školy tak, aby byl trvalý zájem žáků i jejich rodičů o vzdělávání na této škole. Usiluje o motivaci učitelů k využívání účinných forem a metod práce. Základním nástrojem operativního řízení je měsíční plán práce. Ředitelka školy podporuje zájem učitelů o další vzdělávání na metodických seminářích pořádaných Školským úřadem ve Vyškově. Spolu s dalšími vyučujícími poskytuje pomoc začínající učitelce bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti, snaží se probudit zájem o její další vzdělávání.

Vedení a motivování pracovníků vytváří dobré předpoklady pro zkvalitňování práce školy. Celkově má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní mechanismy v zásadě zabezpečují potřebnou zpětnou vazbu o všech oblastech práce školy (plnění základních pracovních povinností učitelů i správních zaměstnanců), kontrola výsledků výchovně vzdělávací práce (kontrolní práce z některých vyučovacích předmětů), vedení pedagogické dokumentace, vedení žakovských písemností. Vzhledem ke specifickým podmínkám málotřídní školy se nedaří účinněji zabezpečovat kontrolu výchovy a vzdělávání hospitační činností. Tato skutečnost se výrazněji projevuje zejména na MŠ. Výsledky kontrol jsou s pracovníky operativně projednávány.

Celkově je efektivita kontrolní činnosti vzhledem ke zkvalitňování práce školy průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Organizace řízení školy a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň, plánování a kontrolní mechanismy mají dobrou úroveň. Celkově má řízení školy velmi dobrou úroveň.

Celkové hodnocení školy

Kvalita a efektivita vzdělávání, výchovně vzdělávací činnosti a řízení školy je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Povinná dokumentace školy dle § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Výroční zpráva školy

- Doklady a ostatní materiály o realizovaném vzdělávacím programu školy, jejím řízení, organizaci a činnosti
- Vybraný vzorek žákovských knížek a písemností

ZÁVĚR

- *Základní škola má vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu a počtu tříd odpovídající prostorové a materiální zázemí, které umožňuje realizovat výchovně vzdělávací práci. Málo vyhovující prostorové podmínky má pro svoji činnost mateřská škola. Personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů na ZŠ je s ohledem na pedagogickou a odbornou způsobilost učitelů velmi dobré, v případě MŠ dobré.*
- *Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách na ZŠ měla celkově velmi dobrou úroveň, vzdělávací činnosti na MŠ dobrou úroveň.*
- *Škola realizuje schválený vzdělávací program. Učební plány a osnovy jsou plněny.*
- *Ředitelka řídí a organizuje výchovně vzdělávací práci školy a její provoz v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Řízení školy je i přes některé dílčí nedostatky hodnoceno celkově jako velmi dobré.*
- *Finanční prostředky přidělené škole za státního rozpočtu jsou vzhledem ke schválenému vzdělávacímu programu a podmínkám školy efektivně využívány v souladu s účelem jejich poskytnutí.*

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Mgr. Jaroslav Krška, v.r.
Členka týmu	PaedDr. Jiřina Götzová	PaedDr. Jiřina Götzová, v.r.

Ve Vyškově dne 17. února 2000

Podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. února 2000

Razítko

Mgr. Jitka Kumrová

Mgr. Jitka Kumrová, v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	6. 3. 2000	66/2000
Zřizovatel	6. 3. 2000	67/2000

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	nebyly vzneseny